

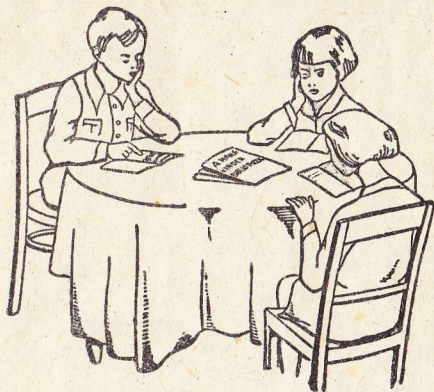
LIJST DER BOEKJES DIE VOORRADIG ZIJN:

Drie maanden onder de sneeuw; 2. Zwarte Koo; 5. Aan de Molenbeek; 6. Een moedige meisje; 8. Het wonderlijk gezelschap; 9. De jonge vluchteeling; 11. Het Kermismeisje; 12. Willem Tell; 13. Beter een lap dan een scheur; 14. Harten van Goud; 15. 't Verdrongen land van Saafteinge; 17. De Zinnelouzen te Gheel; 18. De hut op de Heide; 21. De Landlooper; 22. En toch feest; 23. St. Niklaas in 't Veerhuis; 25. De Vriezemaan aan 't Front; 26. Verdwaald en terecht; 27. D'ongens van West-Roozebeke; 30. De verdrongen stad; 32. 't Weesje Jan Brugge; 35. Het kindje van de Zee; 36. De Roovers van de Moeren; 37. De bezembinder van Kleit; 38. De vlucht in de Koffer; 44. De Gierigaard; 46. Broederliefde; 48. Eerlijk duurt het langst; 51. Een lastig geschenk; 52. Zonder Ouders; 56. In 't Bosch van Houthulst; 57. Nog gered; 58. Uit de oude Doos; 59. Dokter Jenner en Penny; 61. Streng Winters; 64. De kinderen van den Zeeloods; 66. De kinderen van den Smokkelaar; 67. De Paaschklokken; 68. De Landverhuizers; 69. Leeuwte van Damme; 72. Een moedige Kermisjongen; 76. Het Bultje; 77. De Pastoor van Capscheure; 78. Samen uit; 80. Goed voor kwaad; 82. Vaderlandsche Verhalen; Naastenliefde; 86. De overwintering op Nova-Zembla; 89. Hoe Sinterklaas helpt; 90. In Grooten Nood; 91. Kerstmis aan Zee; 94. Het Spook; 95. De twee Weesjes; 97. De Vlucht; 102. Reinaert de Vos; 104. Denk aan moeder!; 107. Threesje; 110. Robinson Crusoe; 112. De Rooversjongen; 113. De Deserteur; 115. Onschuldig veroordeeld; 118. De Spion van den Molen; 121. Hoog bezoek; 122. De wonderlijke Zwaan; 123. Uit bange dagen; 125. De flinke Baanwachster; 128. De gelaarsde kat; 129. De Dochter van den Blauwer; 130. Met Vakantie; 132. Finneke; 133. De Helden van Stekene; 134. Een onrechtvaardige gestraft; 137. Oom Tom; 142. Op 't oud kasteel; 143. De reis in de Wildernis; 144. Bij de Kabouters; 145. De Spionnen op den Toren; 146. De Jongen van Gaver; 148. De schat in de Duinen; 150. De smokkelaars van de Zee; 152. De schat in de mijn; 153. 't Gat in 't Bosch; 154. 't Berouw van den Strooper; 155. 't Kasteel Hoogdonk; 158. Van de hut naar 't Paleis; 159. Karel de Goede; 160. Na veel avonturen; 161. Gered door een Aap; 162. Jan Breydel; 163. De Slag der Gulden Sporen; 164. Van den Dood gered; 165. 't Bocheltjongentje; 167. Van drie Roovers; 168. Een jonge Held; 169. Jacob van Artevelde; 171. Genoveva van Brabant; 172. Een avontuurlijke Reis; 174. Een vreemde avond; 175. De gevluchte slaaf; 176. In de vliegmaschine; 177. Een moedige vrouw; 178. Ontsnapt; 179. Valsch beschuldigd; 180. De Zoon van den Torenwachter; 182. De reis van Columbus; 186. Jack de Cow-boy; 189. De Held van Tremeloo; 191. De Cow-boy van Fort-Bell; 192. Jeanne d'Arc; 193. De wandelende Deur; 194. De avonturen van Geeraart; 195. Geeraart in Rusland; 199. De Wolf van Ghistel; 202. De Spaansche Furie; 203. De Boeteling van Veurne; 210. Het verwoeste Vlaanderen; 211. De vondeling van 't Regiment; 212. Betoonde Naastenliefde; 213. De IJslandvaarders; 214. Jongens-harten; 216. Een dappere vrouw; 217. Ali-Baba en de veertig Roovers; 218. Groote Broer; 219. De jonge verstooteling; 220. Een kerstavond op de Prairie; 221. Leos Nieuwjaar; 222. 't Gestolen kind; 223. De Roovers gestraft; 224. De Wildeman; 225. Het dolend melkmeisje; 226. De lotgevallen van den Wildstrooper; 227. Verdreven uit zijn land; 228. Moeder gered; 229. 't Dievenhuis; 230. De Schaaggravers; 231. Een slechte Kameraad; 232. Bij de zakkenrollers; 233. Kleine Oerlog; 234. De Heldendood van Anneessens; 235. De Wandelende Jood in Vlaanderen; 236. Nelly van den Mijnwerker; 237. De Geldduivel;

— ELKE WEEK VERSCHIJNT EEN NIEUW BOEKJE. —

De Bende van Will Green

A. HANS

Tweede druk.

Nr. 287.

De bende van Will Green

Uitgave
A. HANS-VAN DER MEULEN
CONTICH.

DE BENDE VAN WILL GREEN:

I.

Er was een groote jachtpartij, maar Dudley, de machtige kasteelheer van Warwick, zat in zijn tent. Men bracht een gevangene voor hem, een landjonker die ook boerde. Hij werd beschuldigd gejaagd te hebben op Dudley's gebied. De man beweerde, dat het boschje, waar hij wild ving, hem toebehoorde.

Dudley sprak hem ruw toe. Will Green, zoo heette de gevangene antwoordde heftig, dat hij het gezag van den kasteelheer niet herkende. Hij werd veroordeeld tot gevangenisstraf. Och, toen — zoo wat 350 jaar geleden — waren in Engeland de adellijke heeren nog machtig op het platteland. In de steden was meer vrijheid. Will Green zat een half jaar in den kerker, toen ontsnapte hij. Maar zijn hoeve was vernield en zijn oude moeder woonde in een hut bij het woud.

Will Green voegde zich bij haar.

— Haat aan Dudley ! zoo zwoer hij.

Het was feest op het kasteel van Warwick in Engeland. De ridder Dudley, had een steekspel ingericht zooals er in vroegeren tijd dikwijls werden gehouden.

burgers en boeren kwamen kijken, maar velen bleven toch ook weg. Die waren verbitterd op Dudley. De kasteelheer behandelde hen niet veel beter dan de slaven. Ze moesten hard werken en zware belastingen opbrengen. Met dat geld trok Dudley voor weken, soms maanden naar Londen, de hoofdstad, waar hij rijk leefde en veel aan het hof van den koning vertoefde.

Dudley zelf nam ook aan het steekspel deel en overwon alle edelen. Maar daar kwam nog een onbekende ridder. Hij beweerde, dat hij op zijn reis oponthoud had gehad. Gaarne echter wilde hij zich nog met Dudley meten. En deze nam de uitdaging aan.

De onbekende streed zeer ruw en er klonk bij de voorname toeschouwers protest. Maar de vreemde ridder stoorde er zich niet aan en hij stootte Dudley uit het zadel. De strijd was nu eigenlijk geëindigd. De overwinnaar sprong echter op den grond en hief nogmaals zijn wapen op.

Een paar knechten, die begrepen dat die vreemdeling hun heer wilde dooden, schoten toe en verhinderden nog juist bijtijds, dat hij Dudley een noodlottigen slag toebracht.

— Neemt den valschaard gevangen ! schreeuwde Dudley, die recht sprong.

Maar de onbekende zwaaide met zijn lans, zoodat niemand hem kon naderen. Hij trok zijn helm af en riep :

— Trotsche verdrukker, een boer heeft u overwon-

nen... O, had ik den tijd gehad, ik zou u gedood hebben !

Hij liep naar de zijde, waar de boeren stonden, welke voor zijn lans snel uiteen weken.

— 't Is Will Green ! klonk het.

En nu begreep men alles. Green had dikwijls wild gestroopt en Dudley ontnam hem eenigen tijd geleden zijn hoeve. Will Green vluchtte in het bosch en verzamelde er rond zich vrienden. Nu had hij wraak willen nemen.

Dudley was woedend. Zoo gehoord door een boer ! Hij beval zijn dienaren Green op te sporen maar die vonden hem niet.

— Houdt alle boeren aan, bij wie Will Green dikwijls komt ! beval de kasteelheer toen.

Die boeren werden bevreesd en vluchtten met vrouw en kinderen naar het groote woud. Zoo werd de troep van Will Green nog talrijker. Er kwamen bannelingen van andere streken, die ook van groote heeren te lijden hadden. En de bende van Will Green besloot den adel te bestrijden, zooals in vroeger tijd Robin Hood het gedaan had.

De adel lokte door allerlei tergende en onrechtvaardige maatregelen zulk geweld uit, maar Will Green was toch ook te heftig.

Omstreeks dienzelfden tijd had dicht bij Londen een droevige gebeurtenis plaats. Er werd een vrouw aan de galg gehangen, omdat zij een heks was. Dat wil zeggen, toen geloofde men nog aan hekserij, en vrouwen die zonderling handelden, meestal omdat ze niet recht wijs waren, werden algaauw van tooverij beschuldigd.

Een meisje jammerde luid. Die zoogenaamde heks was haar moeder. Maar het volk dat naar de terechtstelling keek, had geen medelijden met haar.

— Zij is de dochter van de heks ! klonk het. Men moest ze naast haar moeder opgehangen hebben !

— Laten we ze in de rivier gooien ! schreeuwde een soort van vagebond.

Maar een jonge man nam het meisje bij den arm en leidde haar vlug mee. Hij bracht ze in veiligheid in een bosch.

— O, ze hebben mijn moeder gedood ! kloeg het meisje.

— 't Is een schande, ik weet het. 'k Heb u dikwijls bij uw moeder gezien, hier in het bosch, antwoordde de jonge man. Gij heet Maggie.

Zij keek hem aan.

— O, ik herken u ook, hernam Maggie. Gij zat veel te lezen in het bosch.

— Ja... Uw moeder was wat sukkelend, niet waar?

— O, mijnheer, moeder had al lang verdriet. Lang geleden woonde ze te Warwick. Ze trouwde met een soldaat van heer Dudley en vertrok met hem naar Londen, waar die heer ook een groot huis heeft. De moeder van mijn moeder was daarvoor kwaad. Mijn vader is gedood in een gevecht. En mijn moeder is nadien raar in haar hoofd geworden, en toen begonnen ze haar heks te noemen. Een boer had ze nu beschuldigd dat ze zijn vee ziek maakte. Moeder was op de hoeve geweest, om er bezems te verkoopen, die ik maakte. De boerin verjoeg haar. En wat later zei de boer dat moeder uit nijd zijn vee had betooverd. 't Is een leugen.

— Ja, Maggie dat weet ik wel. Kom mee, ik zal u een schuilplaats bezorgen.

Ze gingen een heel eind weg en haar beschermer kon Maggie bij een vrouw plaatsnemen, belovend haar kostgeld te betalen. Ze moest eerst een tijd tot rust komen, alvorens ze werk kon zoeken, om haar brood te verdienen.

Gerard Bruinink ging dikwijls naar Londen. Hij was uit Vlaanderen gevlucht, voor keizer Karel V, en wilde in de hoofdstad van Engeland bezigheid vinden.

Nu en dan bezocht hij Maggie, met wie hij innig medelijden gevoelde en hij bemoedigde haar.

Een paar weken na den dood van haar moeder, zei het meisje.

— Mijnheer, gij zijt zeer goed voor mij, maar ik

mag uw aalmoezen niet langer aannemen. Moeder had me gezegd, dat ik naar Warwick moest gaan als zij stierf. Daar woont mijn grootmoeder op een hoeve. En hier zijn de herinneringen voor mij zoo droevig. Deze vrouw hier wordt ook al onvriendelijk ; zij heeft gisteren vernomen wie ik ben en zou me liever uit haar huis weghebben. En och, in deze streek zal het overal zoo gaan !

Maggie kreeg ruim reisgeld van Gerard Bruinink en ze aanvaardde de reis naar Warwick. Gerard was wat weemoedig. Hij had het goede meisje lief gekregen. Maar hij had nu werk te Londen. Hij was als schrijver in dienst getreden bij denzelfden heer Dudley die nu al weer veel in de hoofdstad vertoefde. Gerard Bruinink kende uitstekend Engelsch.

III.

Maggie had den langen tocht bijna afgelegd. Ze trad een herberg binnen om wat te eten. Er zaten eenige klanten. Een van hen, zei tot Maggie :

— Ge hebt veel geld, kind... En ge moet voor mij een kan wijn betalen !

Meteen wilde hij haar wat geld ontnemen.

— Laat mij gerust ! kreet het meisje.

— Ik heb dorst en ge zult een kan wijn betalen, zoo waar ik Jones heet ! hernam de ruwe klant.

Maggie poogde zich los te rukken. De anderen lachten. Maar een man, die in den hoek gezeten en Maggie

aandachtig bekeken had, sprong eensklaps recht, stormde op Jones af en wierp hem achterover.

— Nu is 't genoeg, lafaard ! zei hij met zware stem.

En de onbekende toonde een lange dolk. Hij was groot en kloek. Zijn oogen flikkerden nu.

Jones was recht gekrabbeld. Hij had zich ernstig bezeerd. Uit zijn achterhoofd vloeide zelfs bloed.

— Wie is die vreemde kwant ? vroeg hij aan den waard.

— Ik ken mijnheer niet, antwoordde de herbergier. Toe, laat het nu vrede zijn.

— Maar onzen vriend mishandelen ! zei een der boeren.

— Als ge hem wilt wreken, kom maar af ! noodigde de vreemdeling. Maar ik waarschuw u, dat mijn mes tot aan den achterkant van uw hart reikt ! Is me dat hier een rooverskroeg.

Hij opende de deur en trad na Maggie buiten.

— Maar wie is die bullebak ? vroeg Jones.

— Wasch liever uwe wonde, ried de waard aan.

— Ik vraag of we dien schobbe jak zoo maar meester laten ? hernam Jones.

— Ik moei me tenminste niet met hem, verklaarde een der boeren.

— En ik geloof dat het Will Green van Warwick is, zei een ander.

— En ge zoudt de woede van Will Green's bende op mijn herberg trekken ! voorspelde de waard. Ik weet wel dat die kerels tot nu toe maar sommige kas

teelheeren lastig vallen, maar dan moeten wij hun toorn ook niet opwekken !

— O, mijnheer, ik dank u, voor uw hulp, zei Maggie, toen ze met den onbekende buiten de herberg was.

— Dat is niet noodig. 't Zijn drinkebroers.

— Ik moet naar Warwick.

— En hebt ge daar familie ?

— Ja, mijnheer... mijn grootmoeder... Ik hoop toch dat zij nog leeft.

— Hoe heet ze ?

— Kate Bless.

— Ja, Kate Bless leeft nog.

— O, Goddank ! Gij kent haar dus

— Heel goed... In de herberg meende ik al, dat gij familie van haar waart. Ik merkte het aan uw gelaat... Uw moeder heette zeker Kaatje ?

— Catharina...

— Nu ja, hier zegt men Kaatje...

Maggie vertelde den dood van haar moeder en sprak ook over Gerard Bruinink.

— We zijn er haast, sprak de leidsman na een wijle. Ge zijt zeker moe ? Maar ge krijgt dadelijk een flink avondmaal. en een goed bed. En morgen leid ik u naar Kate Bless.

— Woont grootmoeder nog ver ?

— Ja...

— Ze is zeker al erg oud

— Bij de tachtig, maar nog gezond. Ze is van 't echte ras, taai !

Eindelijk kwamen ze aan een huisje. Geen lichtje blonk door de luiken.

De man klopte driemaal op een bijzondere wijze. De vreemdeling duwde Maggie binnen en volgde ook. Ze stonden nu in een goed verlicht vertrek.

Een vrouw bereidde het avondmaal en keek vreemd het meisje aan.

— Moeder, dat is de kleindochter van Kate Bless, zei de man. Ze logeert hier vannacht.

Maggie was in de schuilplaats van Will Green

IV

Aan de tafel zat een oude vrouw. In haar voorhoofd lagen diepe rimpels. Men kon het Kate aanzien dat zij veel geleden had.

— Wel, Will, gij ? zei ze, toen Green binnen trad. Weer slecht nieuws zeker ? Ik heb nooit wat anders vernomen.

— Nu is het goed... Tenminste, ik hoop het.

— Ha, gij hoopt het nog maar !

— Gisteren meende ik, dat ik Kaatje zag.

De vrouw kreeg een schok.

— O, zeg het, smeeke Bet. Is mijn dochter teruggekeerd ?

— Neen... maar haar evenbeeld, haar kind !

Kate Bless keek Green vreemd aan.

— Ze heet Maggie ! Ik ontmoette haar gisteren en ze logeerde vannacht in mijn huis. Toen ik haar zag, was het of Kaatje voor me stond...

Flug vertelde Green de ontmoeting in de herberg. Hij deelde eveneens mee, hoe het einde van Catharina geweest was, welk een vreeselijken indruk dit ook op de oude vrouw moest maken.

— Zij was ongehoorzaam en haar dochter komt hier niet, zei de oude vrouw.

— Kate Bless, als ik medelijden met haar gevoel, moet gij er dan geen hebben ? Spreekt niet tegen uw hart, zei Green.

— Maar wat moet ik op mijn ouden dag met haar doen ?

— Zij is een weeze en ze ziet er zoo goed en oprecht uit....

— Breng haar naar het werkhuis.

Will Green opende de deur en wenkte Maggie, die buiten wachtte.

Maggie blikte wat verlegen naar de oude vrouw, die haar verbaasd aanstaarde.

— Is dat grootmoeder ? vroeg Maggie.

Green knikte.

Het meisje liep naar Kate Bless. Ze omhelsde de oude vrouw en begon te weenen.

— O, weet ge 't al van moeder ? vroeg ze. 't Was toch zoo erg... o, zoo erg ! En moeder had niets misdään ! Ze was alleen vreemd in het hoofd. Ze heeft

mij zoo dikwijls van u gesproken... en ze was zoo gaarne terug gekeerd. Mag ik bij u wonen ?

Maggie kustte weer haar grootmoeder.

— Ja, kind, ja ! antwoordde Kate Bless snikkend. O, ja, gij zult bij mij wonen... Laat ik u eens bezien.. Ge zijt juist uw moeder ! O, mijn arm Kaatje... Wat ben ik blij dat ge gekomen zijt !...

— O, grootmoeder, ik zal u helpen bij het werk, uw huishouden doen en dan 's avonds voor u zingen.

— Ja, kind, ge zult weer geluk brengen in mijn leven. Ik dank God dat Hij u gezonden heeft.

Will Green was zelf zeer bewogen. Het tooneel greep hem aan... Hoe had hij het nu met de oude vrouw ?

Het gelaat van Maggie moest haar getroffen hebben en zeker had ze ook in haar kleindochter plots haar dochter terug gezien.

En Will Green was tevreden. Hij had vroeger met Kaatje willen trouwen. Zij koos den dienaar van Dudley. Toch wilde hij goed zijn voor Maggie...

V.

Eenige maanden waren voorbij gegaan.

Will Green kwam dieper in het dichte woud. Op een open ruimte werd hij begroet door talrijke jongere en oudere mannen, ook door meisjes en vrouwen, allen

lieden die hier waren, omdat ze zich niet wilden onderwerpen aan de verordeningen der kasteelen.

Een van hen zei :

— Hoofdman, we hebben een gevangene, die zeer verdacht blijkt. Hij moest naar 't kasteel van Warwick en zegt in dienst te zijn van den valschen Dudley. Hij is in de hut.

Twee mannen stapten voor een hut heen en weer. Zij waren schildwachten.

— Kom mee, zei Will tot den cipier, en met dezen trad hij in een kamer waar een jongeling somber op een bank zat.

Will bekeek den gevangene en vroeg :

— Hoe heet gij ?

— Met welk recht vraagt gij dat ? klonk het op fiere toon. Als ik in handen van roovers ben, zooals ik vermoed, bepaalt dan den losprijs, maar doe niet als een rechter.

— Wij zijn geen roovers, jonkman. Maar gij zijt geen Engelschman, hoor ik aan uw taal.

— Neen, ik ben een Vlaming.... Dat wil ik u wel zeggen.

— En gij beweert in dienst te zijn van Dudley ? Dan zijt gij geen fiere Vlaming ! In welke hoedanigheid zijt gij in zijn dienst ?

— Ik ben in oorlog met Dudley.

— Oproer dus, mouterij !

— Ei zoo... en is de strijd der Vlamingen tegen Karel dan geen oproer ?

— Ja, maar Dudley is hier de vriend van den koning, die recht doet.

— Recht ! Ha, weet dat menige aanhanger van Dudley aan een onzer boomen voor het laatst de zon heeft gezien. Will Green en zijn mannen veroordeelen echter nooit zonder onderzoek en vonnis. Dat doet Dudley wel.

— Ha, gij zijt Will Green, voor wien men mij gewaarschuwd heeft. En men noemde hij een rooverhoofdman. Ik heet Gerard Bruinink en kom uit Gent. Keizer Karel heeft de Gentenaren onderdrukt en mijn vader is gedood voor Gent's vrijheid. Ik werd verbannen.

Gerard Bruinink. Hij was dus de jonkman, die Maggie hielp. Maar hij diende Dudley.

— Wat moet gij voor Dudley doen ? vroeg Green

— Mijn meester heeft zijn vertrouwen in mij gesteld. En ik zeg u niet wat ik voor hem moet doen. Dat zou niet eerlijk zijn. Ik moet naar zijn kasteel. Meer deel ik u niet mee... Ik weet van Dudley geen kwaad. Zoo hij waarlijk een tiran blijkt te zijn zal ik hem niet dienen.

En Gerard weigerde meer te zeggen.

— Ik zal over uw geval nadenken, hernam Will Green.

Hij ging heen... Bruinink was goed geweest voor Maggie, maar hij diende Dudley. En Green haatte Dudley !

Will Green kreeg een ander vermoeden. Bruinink

kende Maggie ; hij wist dat ze naar Warwick was. Hij zou van haar inlichtingen vragen over de bende en die aan Dudley meedeelen. Dan kon deze een troep soldaten zenden. Hij was immers machtig door zijn vriendschap jegens den koning.

In zijn haat hield Green dit voor de zware reden van Gerard's komst.

Terwijl Gerard over zijn toestand zat te peinzen hoorde hij eensklaps een lied. Het werd gezongen door een prachtige meisjesstem. Het refrein luidde verstaald als volgt :

« Toen Adam spitte,

« En Eva spon,

« Waar was toen de edeldom ? »

Iets dergelijks had zijn landgenoot, de Vlaamsche dichter, Jacob van Maerlant vroeger ook geschreven.

Gerard luisterde naar het lied, en hij was het er volkomen mee eens. Hij kwam uit een geslacht van burgers, die steeds hadden gestreden voor de vrijheid en de rechten van het werkende volk.

Het meisje zong maar door. Deed ze het om hem te tergen ? Haar stem vond weerklank in zijn gemoed. Gerard had de zangeres willen zien. Boven in den wand was er wel een getraliede opening, maar te hoog.

Zoo hij op het bankje ging staan ? Hij klom er op en nu zag hij het meisje. Ze hing waschgoed op een lijn tusschen twee boomen gespannen.

Zij was buitengewoon schoon. Een groen lint hield haar lange lokken in bedwang.

— Een meisje als in Vlaanderen, dacht Gerard. En zou zij zingen om mij te plagen ? Meent ze dat ik een jonker ben, die het goed vindt dat boeren en burgers maar onder den druk gehouden worden ?

Gerard Bruinink begreep haar gevoelens. En hij had daar sympathie voor. Die gevoelens waren de zijne !

Ha, hij wilde toonen, dat hij ook een lied der vrijheid kende, en plots hief hij dat de kerelen aan :

« Ik wil van den kerel zingen,

« Al met zijn langen baard,

« Hij laat geen ridder hem bedwingen »

Het meisje zag verrast op. Ze bloosde toen ze bemerkte hoe ze bespied werd, maar bewonderend lusterde ze toch. En ze kwam zelfs nader en toen Bruinink het eerste vers geeindigd had, zei ze in zuiver Vlaamsch, terwijl haar oogen glinsterden :

— Ik ken dat lied ook !

Nu was de verbazing aan Gerard's zijde.

— Hoe spreekt gij mijn taal ? vroeg hij.

— O, ik ben een Vlaamsche van Oudenaarde.

— Kent gij meester Paul Hamermate, den tapijtwever uit Oudenaarde, zoo ge van die stad zijt ?

— O, heel goed ! Wij zijn in zijn gezelschap naar Engeland overgekomen, maar hij bleef te Londen.

— Maar nu woont ge in dat bosch ?

— Vader kon de verdrinking van Karel V niet

langer verdragen. Hij had de Gentenaren geholpen
Moest gij ook uit Vlaanderen vluchten ?

— Ja, uit Gent. Mijn vader werd op last van den
keizer gedood.

— En nu houdt de hoofdman u gevangen ? Zijt gij
de man die naar het kasteel van Dudley moest ?

— Ja... Is dat een misdaad ?

— Will Green voert oorlog tegen dat kasteel.

— Maar ik ben toch Dudley niet !

— Neen, hernam het meisje lachend. Gij lijkt meer
op een onzer kerelen, en ge zingt hun lied. Weet ge
wat, ik zal over u met mijn vader spreken. 't Is alles
een misverstand.

— O, ja, doe dat ! Zeg, dat ik een landgenoot ben,
ook een banneling, zooals hij en Paul Havermate !

Achterdochtig kwam een schildwacht kijken wat
er gaande was.

— Greta, gij spreekt met dien kerel ! riep hij
norsch. Dat mag niet.

— Ik verlos hem daardoor toch niet.

— Hij moet nadenken van den hoofdman !

Bruinink begon te lachen en riep in het Engelsch nu:

— Vriendschap, ik geloof dat uw hoofdman zeer
machtig is... Maar mij dwingen te denken, zooals hij
begeert, kan hij toch niet.

— Als gij uwen leelijken kop niet intrekt, sluit ik
dat gat toe ! dreigde de cipier.

— Zeg eens, Bill, leelijk is dat hoofd niet, beweerde

Greta. Dat is een Vlaamsche kop en zoo zie ik geen
op uw schouders ! Maar ik moet nu naar huis.

Het meisje nam haar mand, knikte tot Bruinink
deed hem teeken van geruststelling en ging heen. Ge-
rard stapte van het bankje af en zette zich weer.

Er was eensklaps nieuwe hoop in zijn hart. Hij wist
nu toch, dat iemand in de bande in vriendschap aan
hem dacht, dat er landgenooten in de nabijheid waren

Als gewoonlijk stond Green den volgenden morgen
vroeg op.

Toen hij aan het ontbijt zat, kwam een zijner man-
nen binnen.

— Wel, Klaas, zoo vroeg hier ? riep Will uit.

— Zooals ge ziet, hoofdman. Ik wensch u even te
spreken. Er zit in de hut een gevangene, een Vlaming
als ik. Greta heeft het mij verteld. Ze hoorde den jonk-
man een lied uit ons land zingen.

— En heeft Greta met hem gesproken ?

— Ja, door de luchtopening.

— Dat is verboden !

— Ik weet het hoofdman, en Greta is ongehoorzaam
geweest. Maar ge moet de omstandigheden in acht ne-
men en bedenken hoe alles toegegaan is. Mijn dochter
is uit Vlaanderen en ze hoorde eensklaps een bekend
lied uit haar land, en dan zag ze voor de opening dien
Vlaming. 't Is te begrijpen, dat ze de gelegenheid om
haar moedertaal te spreken aangreep. Greta hoorde

hem een lied zingen tegen de ridders, ons oud kerelslied ! En met zulk een overtuiging en geestdrift, dat het oprecht gemeend was. Er moet een misverstand zijn.

— Wel, Klaas, dat kan allemaal waar zijn, maar de gevangene bekent zelf, dat hij in dienst van Dudley, van dien schurk is. Hij was op reis naar het kasteel.

— Ja, ik weet het. Maar kent hij Dudley wel goed?

— En hij komt uit Londen ! Hij wil niet zeggen wat hij hier voor Dudley moet doen, en ik ben overtuigd dat hij ons komt bespieden. Dudley heeft nu nog meer macht en zal een leger verzamelen om ons uit te roeien. Die Vlaming huichelt.

— Die jongen, de zoon van den heldhaftigen poorter, die weigerde aan keizer Karel vergiffenis te vragen en liever den dood verkoos. En hij zit hier gevangen als vriend van den adel.

— Als dienaar van Dudley, herinnerde Will.

— Laat mij met hem spreken. Als ik hem in mijn eigentaal over Dudley onderhoud, zal hij zeker luisteren.

— Klaas, wij hebben onze rechtbank en daarvoor zal Gerard Bruinink verschijnen.

— Al heb ik met hem gesproken, dan kan hij nog voor onze rechtbank komen, hoofdman.

— Het is tegen de regelen. Ik begrijp uw gevoelens, maar ik mag geen uitzonderingen maken. Ik moet het

voorbeeld geven van trouw aan onze eigen instellingen en gebruiken.

Klaas stond op. Hij wist dat langer praten nutteloos zou zijn. Maar hij was teleurgesteld.

— Ik moet mij onderwerpen, bekende hij.

— Ge weet, dat Gerard Bruinink eerlijk verhoord zal worden.

— O, ja, en ik hoop van harte, dat hij dien verwenschten dienst opgeven zal.

De Vlaming, de vader van Greta ging heen.

Will Green gaf bevel de mannen samen te roepen. Hoorngeschal klonk en van alle zijden verschenen jongelingen en mannen, meisjes en vrouwen. Toen allen verzameld waren, deelde Will Green mee, dat men nu den gevangene vonnissen zou.

— Dat de rechters naar voren treden ! riep hij.

Zij die meer dan vijf en dertig jaar oud waren voldeden aan het verzoek, want pas na dien leeftijd kwam men in aanmerking om als rechter op te treden.

Een van de mannen haalde dan een urn in de hut. Hierin werden door den hoofdman zooveel bolletjes gestoken als er mannen waren ; bij die bolletjes waren er zeven zwarte. Toen trad ieder om beurt naar voren en haalde een bolletje uit de urn. Zij die een zwart hadden, toonden dit aan de menigte en schaarde zich dan naast den hoofdman. Ze zouden de rechtbank uitmaken.

Will Green, de hoofdman trad steeds als aanklager op. De beklaagde mocht zich zelf verdedigen. De zit-

tingen werden onder een boom in het openbaar gehouden.

De rechtbank nam haar plaats in. De mannen, vrouwen en kinderen traden naderbij, om te zien en te hooren.

— Haal den gevangene ! gebod Will.

Plechtige stilte hing over de menigte. Aller oogen richtten zich naar de hut, dan op Gerard Bruinink, die ongeboeid tuschen twee bewakers voort stapte. Gerard Bruinink hield het hoofd recht en keek onbeschroomd voor zich uit.

— Ga daar staan, zei Will Green, en hij wees hem een plaats voor de bank, waarop de rechters zaten.

Will Green wachtte nog even, keek dan het verzamelde volk aan en sprak :

— Lieden uit het woud ! Heden staat vóór onze rechtbank Gerard Bruinink, Vlaming van geboorte, reeds eenigen tijd in Engeland vertoevend en in dienst van onzen doodsvijand Dudley. Gerard Bruinink was op weg naar het kasteel van Warwick, naar de burcht waaruit zooveel kwaad voor ons is voortgekomen. Ik houd hem voor een bespieder. Hij moet weten hoe sterk wij zijn en dan zal Dudley troepen zenden. Daarom mijn lieden, heb ik hem verzonden voor onze rechtbank.

Will Green ging nu zitten en keek strak voor zich uit. Dan stond een der rechters op en zei :

— Gevangene, hoe is uw naam ?

— Gerard Bruinink.

— Geboren ?

— Te Gent in Vlaanderen.

— En nu verblijvend in Engeland. Waarom ?

— Waarom ik in Engeland ben ? Omdat ik de vrijheid lief heb boven alles ! Wij, Vlamingen, hebben rechten verworven. Onze vaderen bezaten er ook al, toen in andere landen nog de slavernij heerschte. Te Gent heeft men ons gesproken over Jacob en Filips Van Artevelde, Jan Yoens, Ackerman. Nooit heeft de Vlaming dwang geduld. Keizer Karel heeft nu onze wetten willen verkorten, ons beschouwend als soldaten, om zijn oorlogen te voeren, als wroeters, goed om steeds maar voor zijn eierzuchtige plannen geld op te brengen. En wij boden verzet en Gent het eerst. Wij hebben Roeland onze klok geluid en op haar sein, de wapens gegrepen en de dienaren van den keizer verjaagd. Toen is Karel met de hulp van een anderen vorst Vlaanderen binnen gevallen met vreemde huurlingen en hij heeft door zijn overmacht Gent geslagen. Hij wilde dat ook mijn vader in boetgewaad voor hem zou verschijnen, en met een strop om den hals en blootsvoets om nederig vergiffenis te vragen. Mijn vader weigerde. Hij had geen kwaad gedaan en moest geen vergiffenis afsmeeken. Hij wilde geen genade, doch recht ! Toen werd mijn vader onthalt. Ik heb vaders hoofd op een paal zien staan. Mijn geederen werden mij ontnomen. Ik moest in ballingschap en ben naar Engeland getogen. Zoo is mijn geschiedenis...

Deze woorden hadden een diepen indruk gemaakt.

Er waren steeds veel betrekkingen geweest tusschen Engeland en Vlaanderen en de vrijheidsmin was over de zee welbekend.

Velen keken Gerard met bewondering aan. Greta had de tranen in de oogen. Maar die oogen glinsterden van fierheid over Vlaanderen.

— Hoe verklaart gij uw liefde voor de vrijheid en tevens uw toestemming om Dudley te dienen ? Deze is een edelman, hernam de voorzitter.

— O, in Vlaanderen zijn er ook edelen die aan de zijde van het volk staan. Dudley heeft het vertrouwen van den koning.

— Wij zeggen u dat Dudley en zijn aanhangers de toeren uitpersen en als slaven behandelen. Gij moet ons gelooven en aan zijn dienst verzaken. Zijt ge daartoe geneigd ?

— Op uw bevel : neen ! Als ik aan dezen dienst verzaak, zou het zijn omdat mijn geweten er mij toe dwingt ! Maar ik ben gewoon zelf te oordeelen !

— Wat moet gij voor Dudley doen ?

— Dat zeg ik u niet ! Ik heb mijn meesters vertrouwen en ik vertel niet wat ik voor hem moet doen. Als ik merk, dat hij slecht is, zal ik aan hem verzaaken.

Will Green stond op.

— Ik beweer dat die man liegt ! zei hij. Hij is een bespieder.

— Gij liegt ! riep Gerard hoonend.

Er ontstond wat opschudding onder de toehoorders

— Beklaagd, gij hebt gesproken en moet nu zwijgen ! gebod de voorzitter der rechters.

— Hij zegt dat ik een leugenaar ben, dat noem ik een lafheid !

— Zeg, wat gij voor Dudley moet doen ! riep Green.

— Neen !

— Will Green trad nog een stap nader en sprak luid :

— Dan geen deernis met jeugd en kracht ! Geen zwakheid ! Hier voor u, rechters, staat een handlanger van Dudley, die dezen schurk willens en wetens dient en ik vraag u dat gij hem zoudt veroordeelen tot den dood ! Hij kent hier Maggie van Kate Bless en van haar zou hij moeten vernemen, hoe wij leven en hoe sterk we zijn.

De rechters spraken met elkaar. Dan zette de voorzitter een zwarte kap op, en sprak :

— Gerard Bruinink, omdat gij naar Warwick zijt gekomen als dienaar van Dudley, graaf van Warwick nu hertog van Northumberland ; omdat gij weigert aan hem, onzen vijand, te verzaken ; omdat gij geheime bedoelingen verbergt ; om al deze redenen, veroordeelt de volksrechtbank van Warwick u, Gerard Bruinink, geboren te Gent, ter dood. Het vonnis zal morgen na zonsopgang voltrokken worden op de gewone plaats. De uitvoerder zal u in de strop hangen tot de dood er op volgt. Gerard Bruinink, hebt gij nog iets te zeggen ?

— Volksrechtbank van Warwick, gij geeft bevel tot

een afschuwelijken moord ! riep de veroordeelde. Genade vraag ik niet nu gij recht weigert. Gij hebt geluisterd naar de inblazingen van een man, die alleen wraak begeert tegen Dudley. Ja, hier in Warwick is een meisje, dat mij kent. Zij heet Maggie. Zij kan getuigen, hoe ik haar beschermd heb.

— En nu wilt gij daarvan gebruik maken om ons te bespieden ! riep Green.

— Gij liegt !

De voorzitter keek verstoord en hernam :

— Dit geding duurt te lang ! De veroordeelde worde teruggeleid. Het vonnis is zonder beroep. Alles is eerlijk toegegaan. Men geve Bruinink een goeden maaltijd. Ongeboeid moet hij den nacht doorbrengen. Een priester alleen mag bij hem komen. Morgen om zes uur wordt het vonnis voltrokken. Wie kan, zij tegenwoordig.

Men leidde Gerard heen. Deze hield zich goed. Hij toonde niet de minste zwakheid.

Plots viel zijn blik op Greta. Het meisje staarde hem aan en in haar blik lag bemoediging.

Gerard knikte en kalm stapte hij de hut binnen.

Toen de deur gesloten was, zonk hij op de bank neer en bad tot God om hulp.

Gerard Bruinink zat somber in zijn kamerke. Hij had zich flink gedragen voor de rechters en gesproken, zooals zijn hart hem ingaf. Hij was trouw gebleven aan zijn karakter. Maar nu wist hij dat hij sterven moest.

Het was verschrikkelijk. En nu hij hier alleen zat, in zijn donker hol, mocht hij wel eens weenen.

Even kwam er een straal van hoop. Hij dacht aan het Vlaamsche meisje. Maar neen, hij moest zich niet klemmen aan een schaduw. Dat meisje had medelijden betoond, doch zij vermocht niets tegen de bende.

De deur werd geopend. Een monnik in grauwe pij en met den kap diep over het hoofd, trad binnen. Hij hield een lantaarn met een brandende kaars in de hand.

De bewaker, die hem binnen gelaten had, sloot de deur achter hem.

— Niets zeggen... uw verrassing niet laten blijken... ik kom u redden ! fluisterde de binnengekomene.

De kap werd even omhoog geschoven. Gerard zag het gelaat van Greta.

— Niet luider spreken dan nu. Ik kom u redden. Hier is een vijl... De tralies zijn niet dik... Ik heb ook een zaag, om het venstergat te verwijden, en dan klimt ge langs daar naar buiten. Daar wacht iemand, zei Greta.

— Maar ge stelt u zelf in gevaar.

— Alles is goed overlegd, verzekerde Greta. Er zal niemand sterven...

— Zult gij dan ook uit het bosch vluchten ?

— Bruinink, wij kunnen geen tijd verliezen. Straks komt de echte monnik... en als we dan niet heen zijn, zijt gij verloren. Hier is een vijl... maakt de tralies los. Ik zal intuschen met zware stem ons kerelslied opzeggen. Dat zal het geluid verdooven. En de bewaker meent, dat ik u toespreek.

Weldra was de opening wijd genoeg. Nu besteed Greta de bank en zij stak het hoofd naar buiten. Er werd haar een touw geworpen. Het meisje bevestigde dit aan een stuk tralie.

— Alles is klaar, zei Greta tot Gerard. Wring u door de opening en daal langs het touw naar beneden ! De afstand is klein.

— En gij ?

— Ik ben weer de monnik en ga vrij door de deur heen...

— Zie ik u nog terug ?

— Dadelijk... Vlug nu.

Bruinink klom naar buiten. Hij was gered. Greta blies de lantaarn uit. Haar hart bonsde. Ja, als de bewaker licht had bij het openen der deur, zou alles uitkomen... Ze klopte. De deur werd geopend. Greta verliet zonder weifelen de gevangenis.

— Afgelooopen ? vroeg de cipier.

Maar ze gaf geen antwoord, en eens buiten de deur,

liep ze op een draf het bosch in. Wat verder trof ze Bruinink en Maggie aan.

— Goddank, ge zijt daar ! zei de Vlaming.

— Kom, dadelijk moeten we voort ! hijgde Greta, de pij uittrekkend. Eerst naar vader.

Greta had dus Maggie's hulp gevraagd.

Ze waren spoedig aan de hut van Klaas. De Vlaming stond op.

— Greta ! riep hij verbaasd. Ik meende dat ge al sleept. En daar... is het Bruinink ?

— Ja, vader, antwoordde de dochter. Ik heb hem bevrijd. Misdeed ik ? Mochten wij, als Vlamingen, dien moord laten gebeuren, den moord op den zoon van hoofdman Bruinink ?

— Hij was veroordeeld door de volksrechtbank...

Bruinink trad naar voren.

— Als ik u in ongelegenheid breng, zal ik dadelijk naar mijn gevangenis weerkeeren, sprak hij op fieren toon.

— Juist zijn vader, mompelde Klaas. O, oude herinneringen komen op... Ons goed, ons arm Vlaanderen ! Greta, gij hebt gedaan, wat ik niet durfde, gij zijt een flink meisje. ik ben trotsch op u. Maar nu moeten we het bosch verlaten.

— En dat alles om mij ! riep Gerard uit. Ik verjaag u uit uw huis.

— Neen, jongen, dat is het niet. Na het vonnis, dat vandaag gevelde werd, na de weigering op mijn verzoek met u te mogen spreken, er is wat gebroken

tusschen mij en de bende, mijn vertrouwen is geschokt. Will Green handelt niet uitsluitend uit liefde voor recht en vrijheid ! Ik kan hier toch niet meer blijven ! Gij gaat naar Warwick... Wij zullen u 't kasteel wijzen, 't is 't best dat gij Dudley zelf leert kennen.

— Ik heb aanvaard in zijn dienst te treden, maar als de dienst mij niet bevalt of tegen mijn geweten ingaat, zal ik weigeren, de taak mij opgedragen, te vervullen.

Klaas en Greta maakten haastig eenige pakken en met Bruinink vertrokken ze dan in den nacht. Maggie keerde naar haar grootmoeder terug.

De monnik, die aangewezen was, om den veroordeelde op den dood voor te bereiden, kwam aan de gevangenis.

— Hoe heb ik het nu ! Ge zijt pas weg, zei de bewaker.

— Ik hier pas weg ? En ik kom nog maar aan.

— Ik heb u zeker niet in- en uitgelaten !

— Dat hebt ge allemaal gedroomd ! Ge zijt zeker in slaap gevallen !

De cipier kreeg achterdocht. Hij ging in de hut en de ontsnapping werd ontdekt. Will Green, dadelijk gewekt, was woedend.

— Greta en Klaas hebben ons verraden, zei hij, toen de hut der Vlamingen leeg bleek.

Maggie kwam 's morgens de waarheid meedeelen. Ze had haar beschermers helpen redden. Gerard Brui-

nink kon niet slecht zijn. Green wilde haar niet straffen.

Bruinink kwam op het kasteel aan. Hij moest er allerlei papieren verzamelen voor zijn meester. Dudley had groote plannen. Hij wilde zijn schoondochter, Jane Grey, die met den koning verwant was, koningin maken. Dan zou hij zelf meester zijn in Engeland. De jonge koning was ziek en stierf. Men zei dat Dudley hem vergiftigd had. Er gebeurde toen zooveel gruwelijks uit heerschezucht.

Bruinink zag, dat Dudley geen eerlijk mensch was. En hij verliet zijn dienst. Hij werd koopman en verkocht de tapijten, die Greta weefde. Maggie werd later zijn vrouw. En nog dikwijls sprak men over de benedie van Will Green, die door de wraakzucht van den hoofdman uiteen liep.

EINDE.